

Změna ve způsobu ustanovování obhájců v Karviné

Dříve, než se dostanu k meritu věci, rád bych ozřejmil důvody, které mě vedly k níže uvedeným aktivitám. Hnacím motorem totiž nebyl, jak by se mohlo zdát, pocit, že advokáti v naší kanceláři mají nižší nápad ex offio ustanovování v trestních věcech, či že by jiní advokáti dostávali přidělené lukrativnější kauzy. Příčinou nebyl dokonce ani pocit, že by se s přidělováním tzv. ustanovek obhajoby jakkoliv manipulovalo, například pomocí tzv. přeskokování advokátů ve jmenných seznamech pro přidělování obhájce. Jednak nepociťuji, že bych byl jakkoliv obcházen, navíc v rámci trestní agendy u mě převažují spíše obhajoby na základě přímého zplnomocnění klientem. Příčina byla mnohem prozaičtější.

Už mě nebavilo poslouchat, jak se šušká, že k tomu všemu dochází, že buď soudci, nebo policisté, kteří advokátům mnohdy volají s oznámením, že byli právě ustanoveni jako obhájci, přihrávají lukrativnější kauzy svým známým, či z důvodu jiných některé advokáty v seznamu přeskočí tím, že je jen prozvoní ze skrytého čísla, aby pak mohli tvrdit, že dotyčnému advokátovi volali, ale on to nezvedl. Jednoduše mi taková tichá pošta připadala nedůstojná pro advokátní stav a krom toho narušovala, byť asi nijak zásadně, vztahy mezi advokáty a soudci, které by dle mého názoru neměly být podobnými pomluvkami stigmatizovány.

Z pohnutek, které jsem uvedl výše, jsem se v dubnu tohoto roku rozhodl zaslat Okresnímu soudu v Karviné, v jehož soudním okrese působím jako obhájce, žádost o prověření způsobu přidělování obhájců podle seznamu advokátů u daného soudu. Jak jsem se již zmínil, nesměřoval jsem svou žádost ke konkrétnímu případu, ale spíše k formě, resp. způsobu, jakým jsou obhájci ustanovováni, protože právě tato forma byla předmětem kritik ze strany advokátů.

Jednalo se o výtky, že jsou advokáti často jednorázově prozváněni ze skrytých čísel a že by se mohlo jednat o prozvánění ze strany soudů či policistů, protože právě ti skrytá čísla využívají. Tato zkušenost advokátů pak zřejmě vedla k dalšímu pochybám a úvahám, zda tímto prozváněním nedochází k přeskokování některých advokátů v rámci abecedních seznamů pro ustanovování obhájců.

Mě osobně jednorázové prozvonění ze skrytého čísla spíše znejistí v tom smyslu, že nevím, zda mi náhodou nevolaly orgány činné v trestním řízení, abych se například rychle dostavil k nějakému úkonu z důvodu zadržení klienta apod. Na skryté číslo totiž nemohu volat zpět a logicky ani nezjistím, kdo volal a v jaké věci. Nicméně k otázce skrytých čísel se ještě dostanu.

Součástí mé žádosti byl návrh na řešení. Zcela jednoduchý a prostý. Pokud bude advokát kontaktován telefonicky za účelem dotazu, zda převezme obhajobu v konkrétním případě, pak stačí **nepoužívat skrytá čísla.** Tím bude advokátovi dána možnost vždy obratem zavolat zpět. Žádné řešení není nikdy absolutní, nicméně toto směřovalo zejména k odstranění výše uvedených pochybností. Pokud někdo bude mít zájem nějakým způsobem volbu obhájců ovlivnit, možná si způsob stejně najde, ale to už je věc jiná.

Mou žádostí se začal okamžitě zabývat jak předseda Okresního soudu v Karviné, tak zejména místopředseda jmenovaného soudu Mgr. Kamil Babušek, kterému tímto děkuji za preciznost, se kterou se této věci věnoval. Soud vyzval advokáty, aby se k této problematice vyjádřili a sdělili své zkušenosti a názory. Následně provedl podrobnou analýzu a zjistil, že zmíněná prozvánění zřejmě nemají žádnou souvislost s ustanovováním obhájců, může se jednat například o aktivitu marketingových společností, kdy čísla uvedená na internetu či jinak zjištěná ověřuje v první fázi automat právě prozvoněním, zda je číslo aktivní.

Podle soudu tedy problém „prozvoňování“ s pravděpodobností hraničící s jistotou nesouvisí s procesem ustanovování obhájců, byť to nelze v ojedinělých případech zcela vyloučit. Aby byly tyto nejistoty odstraněny, rozhodl se Okresní soud v Karviné vyhovět žádosti a dosavadní systém ustanovování obhájců prostřednictvím policie jako nevyhovující změnit.

S účinností od 20. 4. 2015 (podotýkám, že svou žádost jsem posílal 7. 4. 2015) již jsou advokáti, pokud je nutné kontaktováni telefonicky, ustanovováni pouze soudními osobami, a to ze dvou konkrétních a předem určených telefonních čísel.

Nadto má advokát nadále možnost zavolat na soud a ověřit si informace ze seznamu advokátů, případně, který advokát je zrovna na řadě pro ustanovení. Aktuální seznam byl zároveň rozeslán všem obhájcům.

Osobně považuji řešení, které soud zvolil, za elegantní a účinné v tom rozsahu, jak výše uvádím. Je mi zřejmé, že tato metoda může přinést orgánům činným v trestním řízení určité komplikace, méně flexibility apod. Je rovněž možné, že s odstupem času a novými zkušenostmi se od této změny upustí a vrátí se zpět původní varianta. Nicméně, v tuto chvíli a za stávajícího stavu je to myslím dobrá cesta a vstřícný krok ze strany Okresního soudu v Karviné, který samozřejmě nemusel nic na stávajícím principu měnit. Postup soudu může být také inspirací pro ostatní soudní okresy či advokáty, pokud se setkávají s podobným problémem.

✿ Mgr. JIŘÍ KLEGA, advokát

Doporučujeme novinku

Zákon o soudních poplatcích a předpisy související. Komentář

Jiří Večeřa

Celý komentář k dispozici také v systému ASPI

www.wolterskluwer.cz

Wolters Kluwer